

Dosarul nr. 3ra-441/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. Victor Sîrbu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciuna, I. Muruianu, E. Palanciuc)

ÎNCHEIERE

09 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Victor Burduh
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de către Papanaga Valeriu,
în cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de Papanaga Valeriu
împotriva Ministerului Educației, Culturii și Cercetării, terț Tîmciuc Alexandr cu privire
la anularea actelor, recunoașterea ilegalității refuzului și încasarea prejudiciului moral,
împotriva deciziei din 03 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă:

La 24 mai 2018, Papanaga Valeriu a depus cerere de chemare în judecată împotriva
Ministerului Educației, Culturii și Cercetării, terț Tîmciuc Alexandr cu privire la
anularea actului administrativ, recunoașterea ilegalității refuzului și încasarea
prejudiciului moral.

În motivarea pretențiilor sale, a indicat că activează în calitate de președinte al
Asociației Obștești pentru Copii și Juniori de Hipism „Clubul Sportiv Avangard”, care
își are sediul de activitate pe teritoriul Școlii Republicane de Hipism și Pentatlon
Modern.

La 27 aprilie 2018, aflându-se pe teritoriul Clubului din str. Calea Orheiului, de
acesta s-a apropiat ofițerul de sector Octavian Stăvilă, care i-a comunicat că pe numele
lui este depusă o plângere de către Directorul Școlii Republicane de Hipism și Pentatlon
Modern.

Reclamantul notează că, în cadrul Curții de Apel Chișinău, se examinează cauza
civilă cu privire la organizarea concursului, dar polițistul i-a prezentat plângerea care era
semnată de directorul interimar Tîmciuc Alexandr.

În opinia reclamantului, numirea lui Tîmciuc Alexandr este o încălcare a normelor legale, căci acesta nu poate fi director și nici director interimar, din considerentul că nu întrunește condițiile pentru a ocupa această funcție, or s-a constatat irevocabil că Tîmciuc Alexandr nu are vechimea în activitatea didactică necesară pentru ocuparea unei astfel de funcții.

La 02 mai 2018, reclamantul a înaintat o cerere către Ministerul Educației, Culturii și Cercetării prin care a solicitat: abrogarea/anularea Ordinului Ministerului Educației, Culturii și Cercetării al RM, prin care Tîmciuc Alexandru a fost numit în funcția de director interimar al școlii Republicane de Hipism și Pentatlon Modern; eliberarea Ordinului Ministerului Educației, Culturii și Cercetării, prin care Tîmciuc Alexandru a fost numit în funcția de director interimar al școlii Republicane de Hipism și Pentatlon Modern, precum și actele care au stat la baza adoptării acestuia, pentru a face cunoștință.

La 15 mai 2018 a primit de la pârât răspuns prin care i-a fost refuzată eliberarea ordinului, motivînd că urmează să se adreseze nemijlocit dlui Tîmciuc Alexandr pentru eliberarea acestuia. De asemenea, s-a respins solicitarea și în partea ce ține de anularea/revocarea ordinului, deoarece directorul interimar și directorul instituției de învățămînt sunt două funcții distincte și au caracter juridic diferit.

Reclamantul este de opinia că, prin refuzul de a elibera informația solicitată și refuzării informații solicitate, cât prin faptul refuzului de a anula/revoca un ordin ilegal, s-au încălcat drepturile reclamantului, motiv pentru care a înaintat prezenta acțiune.

Notează reclamantul că, prin cererea din data 02 mai 2018, a solicitat eliberarea unei informații oficiale ce ține de interes public major, precum anularea ordinului de numire a lui Tîmciuc Alexandr în calitate de director interimar al școlii de hipism, căci în vara - toamna anului 2016 a fost organizat și desfășurat concurs pentru ocuparea funcției vacante de director „Școala Republicană Specializată de Hipism și Pentatlon Modern”.

În rezultatul acestui concurs câștigător al acestuia a fost desemnat ca fiind Tîmciuc Alexandru, iar Papanaga Valeriu de asemenea, a participat la acest concurs, și în calitate de candidat a înaintat contestație împotriva deciziei comisiei de concurs atât pe cale extrajudiciară, cât și pe cale judiciară.

Într-un alt litigiu, la data de 24.11.2017, judecătorul în Judecătoria Chișinău, sediu Buiucani, Roman Pascari, a dispus : „Se admite în parte acțiunea înaintată de Papanaga Valeriu către Ministerul Culturii Cercetării, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, intervenienți accesorii Tîmciuc Alexandru și Moisei Petru cu privire la recunoașterea ca fiind ilegal refuzul Ministerului Educației de a da răspuns în termenul și modul prevăzut la cererea din data de 22.09.2016, recunoașterea ca fiind ilegale acțiunile Comisiei de Concurs, la organizarea și desfășurarea concursului pentru ocuparea funcției vacante de Director al I.P. „Școala Republicană Specializată de Hipism și Pentatlon Modern”, cu anularea întregului concurs, recunoașterea ca fiind ilegal pct. 3 al procesului - verbal din 11.10.2016 al ședinței Comisiei pentru examinarea contestației, recunoașterea ca fiind ilegal răspunsul Ministerului Agriculturii nr. 06-

3/681 din 14.12.16. Se anulează întregul concurs pentru ocuparea funcției vacante de director al I.P. „Școala Republicană Specializată de Hipism și Pentatlon Modern” organizat prin Ordinul Ministerului Agriculturii nr.126 din 13.06.2016. Se anulează ca fiind ilegal pct. 3 al procesului - verbal din 11.10.2016 al ședinței Comisiei pentru examinarea contestației. Se anulează Ordinul Ministerului Agriculturii nr. 597-p din 01.11.2016, prin care a fost desemnat Tîmciuc Alexandr director al IP „Școala Republicană Specializată de Hipism și Pentatlon Modern”. Se respinge acțiunea înaintată de Papanaga Valeriu către Ministerul, Culturii și Cercetării Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, intervenienți accesorii Tîmciuc Alexandru și Moiesei Petru, în partea ce ține de recunoașterea ca fiind ilegale acțiunile Comisiei de Concurs organizarea și desfășurarea concursului pentru ocuparea funcției vacante de Director al I.P. Republicană Specializată de Hipism și Pentatlon Modern”, recunoașterea ca fiind ilegal refuzul Ministerului Educației de a da răspuns în termenul și modul prevăzut la cererea din data de 22.09.2016 și recunoașterea ca fiind ilegal răspunsul Ministerului Agriculturii nr. 06-3/68 din 14.12.16. Se admite cererea înaintată de Papanaga Valeriu privind compensarea cheltuielilor de judecată. Se încasează în folosul lui Papanaga Valeriu în mod solidar la Minsietrul, Culturii și Cercetării și Ministerul Agriculturii, Dezvoltării regionale și Mediului titlu de cheltuieli de judecată pentru servicii juridice suma de 3000 lei.”

Menționează că, Tîmciuc Alexandr are vechime didactică în total de circa 1 an de zile; nu are studiile și cunoștințele necesare specificului de activitate școlii; nu cunoaște limba de stat, la nivelul necesar pentru ocuparea unei funcții de conducere a școlii de învățământ într-o regiune în care preponderent este folosită; acesta ar avea conflicte cu numeroși membri ai personalului școlii; pe numele lui Tîmciuc Alexandr au fost depuse numeroase plângeri la organele statale, inclusiv la cele de drept, atât de către părinții a căror copii frecventează școala, cât de personalul școlii, și persoanelor care au tangență cu activitatea școlii; pe numele lui Tîmciuc Alexandr de către Centrul Național Anticorupție este pornită o cauză penală, anume în legătură cu activitatea acestuia în cadrul școlii; lui Tîmciuc Alexandr i-a fost anulat gradul didactic, care a fost obținut cu încălcarea legislației.

Reclamantul notează că Tîmciuc Alexandr, pe lângă condițiile obligatorii prevăzute de legislația națională în vederea ocupării unei funcții de conducere a unei instituții de învățământ cu caracter specific, nu poate deține această funcție inclusiv din considerentul moralității și buneii reputații, or acest aspect lipsește la acesta, iar scopul lui de a deține funcții de conducere în cadrul școlii este unul „economic”.

În opinia reclamantului, este eronată remarcă pârâtului că funcția de director și cea de director interimar al școlii ar fi două funcții diferite, și condițiile de ocupare a acestora ar fi diferite, or, Ministerul Educației, Culturii și Cercetării cu certitudine cunoaștea că funcția de director al școlii este incompatibilă cu persoana lui Tîmciuc A.

În suportul afirmațiilor sale, reclamantul face trimitere la normele regulamentului cu privire la organizarea și desfășurarea concursului pentru ocuparea funcției de director

și director adjunct în instituțiile de învățământ general aprobat prin ordinul Ministerul Educației nr. 163 din 23.03.2015, cât și la art. 50 Codul Educației.

Reclamantul consideră că numirea lui Tîmciuc Alexandru în calitate de director interimar al școlii este ilegală, iar poziția de a refuza eliberarea copieii de pe ordinul de numire este o încercare de a ascunde ilegalitățile admise, cât și încercarea de a limita persoanele interesate de a contesta acest ordin și de a confirma ilegalitatea admisă de către un organ central de stat.

A menționat reclamantul că prin încălcările comise i-a fost cauzat un prejudiciu moral în mărime de 10000 lei și anume această sumă ar putea restabili echitatea socială și ar compensa suferințele suportate.

Reclamantul solicită a recunoaște ilegal răspunsul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 06/2-09/6149 din 10.05.2018; a recunoaște ilegal refuzul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării de a elibera informația oficială solicitată prin cererea din 02.05.2018, anularea ordinului Ministerului Educației, Culturii și Cercetării prin care Tîmciuc Alexandr a fost numit în funcția de director interimar al Școlii Republicane de Hipism și Pentatlon Modern și încasarea de la pârât în beneficiul reclamantului prejudiciul moral în sumă de 10000 lei, cât și cheltuielile de judecată.

Prin hotărârea din 22 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Papanaga Valeriu împotriva Ministerului Educației, Culturii și Cercetării, terț Tîmciuc Alexandr cu privire la anularea actului administrativ, recunoașterea ilegalității refuzului și încasarea prejudiciului moral. (vol. II, f.d. 47-68).

În motivarea hotărîrii, Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani a indicat, că pentru admisibilitatea acțiunii în contenciosul administrativ se instituie exigențe esențiale: - revendicarea unui drept propriu vătămat; - prin activitatea administrativă; - desfășurată de către o autoritate publică, însă în cererea de chemare în judecată, reclamantul nu a demonstrat faptul, că prin activitatea administrativă a Ministerului Educației, Culturii și Cercetării, reclamantul a fost vătămat într-un drept al său, stabilit de lege. Or, potrivit art. 17 din Codul administrativ și Legii contenciosului administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită prin lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Instanța reține cu titlu de principiu că reglementările Codului administrativ și Legii contenciosului administrativ promovează acțiunile de contencios administrativ valorificate de persoane în apărarea drepturilor subiective și nicidecum nu admite actio popularis sau acțiuni menite să declanșeze un control judecătoresc obiectiv ale actelor administrative. Instanța de judecată nu este un agent de constatare în contenciosul administrativ, nu exercită control in abstracto ci in concreto, care prin esență reprezintă un control de legalitate asupra activității administrative a autorităților publice coraportat la un drept legitim ce aparține unei persoane concrete. A nu se confunda drepturile subiective de drepturile obiective.

Relatează instanța de fond că, prin decizia Curții de Apel Chișinău din 31 mai 2018, obiectul litigiului privind capătul privind stagiul de 3 ani, a fost soluționat și pronunțată o hotărârea judecătorească prin care s-a respins anularea ordinului, fapt ce a capătă putere de lucru adjudecat (res iudicata pro veritate habetur).

A mai invocat instanța de fond că, conținutul răspunsului oferit la cererea depusă de reclamant nu poate fi pus în discuție, or, reclamantul nu poate să pretindă de la autoritatea pârâtă un anumit răspuns conform propriei sale formulări, cu atât mai mult că răspunsurile oferite cuprind răspuns la întrebările formulate de către reclamant în cererea înaintată. Instanța a concluzionat că, pârâtul a respectat întocmai cu strictețe prevederile Legii, oferindu-i reclamantului un răspuns deplin și detaliat la toate solicitările expuse în cererea sa în interiorul termenului legal

Manifestând dezacordul cu hotărârea instanței de fond, în termenul prevăzut de lege, la 22 iulie 2020, Papanaga Valeriu a depus cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe, prin care a solicitat casarea hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 03 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea de apel depusă de Papanaga Valeriu împotriva hotărârii din 22 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani. Totodată, s-a dispus încasarea de la Papanaga Valeriu în beneficiul lui Tîmciuc Alexandr cheltuielile de judecată, suportate pentru asistența juridică, în sumă de 5000(cinci mii) lei.

În motivarea deciziei, Curtea de Apel Chișinău a invocat că prin prisma art. 153 alin. (3) Codul educației și pct. 8 al Regulamentului cu privire la organizarea și desfășurarea concursului pentru ocuparea funcției de director și director adjunct în instituțiile de învățământ general, aprobat prin Ordinul Ministerului Educației nr.163 din 23 martie 2015, ocuparea funcției de director și director interimar în cadrul instituțiilor de învățământ sunt proceduri administrative distincte, astfel, regulile și cerințele indicate de reclamant nu sunt aplicabile situației în speță.

A mai invocat instanța de apel că, reclamantul nu poate pretinde ca răspunsul autorității publice să fie formulat după propria formulare sau dorința apelantului. Or, atribuția de a oferi răspuns, cât și stabilirea conținutului răspunsului ține de prerogativa autorității publice - Ministerul Educației, Culturii și Cercetării. Astfel, pârâtul a respectat prevederile Legii, oferindu-i apelantului răspuns la cererea depusă, în interiorul termenului legal.

La 03 martie 2021, Papanaga Valeriu a depus recurs împotriva deciziei din 03 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului, reclamantul/recurent a invocat că instanța de apel eronat a interpretat normele de drept material și procedural și că la examinarea cauzei nu au fost constatate și elucidate pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii în fond și nu au fost dovedite circumstanțele considerate de prima instanță ca fiind stabilite.

Recurentul menționează că, instanța de apel eronat a dispus admiterea solicitării lui Tîmciuc Alexandr privind încasarea cheltuielilor de judecată pentru asistență juridică, or potrivit art. 96 Cod de procedură civilă astfel de solicitare poate fi admisă doar părților care au avut câștig de cauză, normă ce este opozabilă terțului Tîmciuc Alexandr.

Totodată, a menționat recurentul că judecătorii Minciună Anatolie și Ecaterina Palanciuc nu erau în drept să examineze această cauză, fiindcă, la 05 octombrie 2020 Completul de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, Președintele completului Minciuna Anatolie, judecătorii Palanciuc Ecaterina și Veronica Negru au examinat cererea de revizuire înaintată de Papanaga Valeriu, asupra Deciziei Curții de Apel Chișinău din data de 31 mai 2018, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Valeriu Papanaga împotriva Ministerului Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova, Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului al Republicii Moldova, intervenienții accesorii Alexandru Tîmciuc și Petru Moisei cu privire la contestarea actului administrative. Prin încheierea din 05 octombrie 2020 au respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire înaintată de către Papanaga Valeriu, care a fost respinsă de acest complet. Consideră că, judecătorii urmau să se abțină de la examinarea cauzei date, însă nu a fost realizat acest fapt, ce a dus la emiterea unei decizii ilegale.

Reclamantul/ recurent a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărîrii primei instanțe, cu admiterea integrală a cererii de chemare în judecată.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 03 februarie 2021, însă date privind notificarea dispozitivului deciziei la dosar nu există. Totodată, decizia motivată din 03 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost notificat Papanaga Valeriu la data de 24 februarie 2021, fapt confirmat prin avizul de recepție (vol. I, f.d.180).

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că Papanaga Valeriu s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul la 03 martie 2021, prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău, în termenul prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ

al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele motive.

Prin prisma art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art. 246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudential, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că din Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopat al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept. Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus.

Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ.

În context, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ.

Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului

Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul depus de Papanaga Valeriu, este inadmisibil.

În conformitate cu prevederile art. art. 230, 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Papanaga Valeriu se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Victor Burduh

Nicolae Craiu